

NR. 23973/29.09.2008

Parlamentul României, Camera Deputaților

Parlamentul României
Camera Deputaților

B.P. Nr. 849 din 2.10.2008

Domnului Președinte Bogdan Olteanu

Stimate domnule Președinte,

Vă transmitem anexat raportul Comisiei de Supraveghere a Asigurarilor privind
"Piața asigurarilor din România. Dimensiune, evoluții recente și impactul crizei americane
asupra acesteia".

Cu deosebită considerație,

Angela Toncescu
Președinte

Piața asigurărilor din România.

Dimensiune, evoluții recente și impactul crizei americane asupra acesteia.

În prezent, 43 societăți de asigurare și 434 brokeri de asigurare dețin autorizații de funcționare eliberate de Comisia de Supraveghere a Asigurărilor (CSA) conform dispozițiilor legale în vigoare. Totodată, sunt în curs de constituire alte 3 societăți de asigurări de viață, respectiv ERGO Asigurări de Viață, BRD Asigurări de Viață și Credit Europe Life Asigurări, acționarii acestora provenind din mari grupuri financiare din Germania, Franța și Turcia. O a patra nouă societate de asigurări de viață, AEGON Asigurări de Viață, a fost deja autorizată de CSA să se constituie, în prezent fiind în curs de completare a documentației pentru obținerea autorizației de funcționare. Intrarea pe piața românească a acestor noi 4 companii confirmă potențialul de dezvoltare a asigurărilor de viață.

Prime brute subscrise

Primele brute subscrise în semestrul I 2008 (*date provizorii*) au fost în valoare de 4.422,41 milioane lei, în creștere cu 22,32% față de perioada similară din 2007. Ca structură, 80,8% din primele totale au fost subscrise din contracte de asigurări generale, iar 19,2% din contracte de asigurări de viață. Astfel, conform datelor raportate autorității de supraveghere, societățile de asigurare au subscris prime brute în valoare de 3572,46 milioane lei din asigurări generale, respectiv în valoare de 849,95 milioane lei din asigurări de viață. Peste 70% din primele brute din asigurări generale sunt subscrise din contracte cu asigurați persoane juridice. Structura actuală pe asigurați persoane fizice – persoane juridice indică faptul că sunt premise ca segmentul asigurărilor corporate să își continue dezvoltarea pe măsura creșterii economice, dar și că potențialul asigurabil pe retail este mare.

Se remarcă faptul că primele din asigurări de viață au înregistrat un ritm de creștere mai ridicat decât primele din asigurări generale, respectiv de 24,94% (față de 21,72% - asigurări generale), menținându-se trendul de creștere a asigurărilor de viață început în 2007.

Exprimate în euro (la un curs mediu de schimb de 3,6709 lei/euro, determinat ca medie aritmetică a seriilor zilnice calculate de BNR în primele șase luni din 2008), primele brute subscrise de toți asigurații români, în semestrul I 2008, au fost în valoare de circa 1.204,72 milioane euro, cu 11,01% mai mult decât în semestrul I al anului anterior.

La sfârșitul semestrului I 2008, erau în vigoare 8.767.595 de contracte de asigurări generale și 7.871.022 de contracte de asigurări de viață.

Analiza distribuției pe regiuni de dezvoltare a primelor brute subscrise arată faptul că, și în semestrul I 2008, regiunea București-Ilfov este cea mai dezvoltată, cu un procent de 46,51% din total subscriseri. Celelalte regiuni de dezvoltare contribuie la formarea primelor brute subscrise în procente mult mai reduse, astfel: Nord-Vest cu 9,60%, Centru cu 8,83%, Sud cu 8,57%, Sud-Est cu 8,04%, Nord-Est cu 6,89%, Vest cu 6,37% și Sud-Vest cu 5,20%.

În ceea ce privește structura pe clase, se constată faptul că asigurările auto dețin în continuare ponderea majoritară, respectiv de 75,2% din total prime brute subscrise din asigurări generale. Primele aferente clasei III-Asigurări de mijloace de transport terestru (asigurări facultative Casco) au crescut cu 39,74% în semestrul I 2008 față de aceeași perioadă din 2007, în timp ce primele aferente clasei X-Asigurări de răspundere civilă a

autovehiculelor (RCA+CMR) au crescut cu 17,00% în același orizont de timp analizat. În aceste condiții, ponderea asigurărilor de tip CASCO a crescut cu 6 puncte procentuale, până la 46,6%.

Ponderile celorlalte clase de asigurări generale se situează la aproximativ aceleași niveluri ca în semestrul I din 2007, cu excepția clasei XIV-Asigurări de credite în cazul căreia s-a înregistrat o scădere a ponderii cu 5,6 puncte procentuale, până la 3,0% în semestrul I 2008.

În ceea ce privește asigurările de viață, un procent de 66,6% din total prime brute subscrise a fost generat de asigurările tradiționale (clasa I), iar un procent de 30,8% de către asigurările de viață și anuități legate de investiții (clasa III). Se constată faptul că, în primele șase luni din 2008, ponderea asigurărilor tradiționale a crescut cu 3,1 puncte procentuale, în timp ce ponderea clasei III a scăzut cu 3,6 puncte procentuale.

Indemnizații (despăgubiri) brute plătite

În primele șase luni ale anului curent, societățile de asigurare au plătit asiguraților și păgubiților indemnizații brute în valoare de 1991,52 milioane lei, în creștere cu 23,60% față de aceeași perioadă din 2007. Conform contractelor de asigurări generale asigurații au plătit indemnizații brute în valoare de 1890,91 milioane lei (94,9% din total), în timp ce pentru asigurări de viață au fost plătite indemnizații brute în volum de 100,60 milioane lei (5,1% din total).

Comparativ cu semestrul I din 2007, în semestrul I 2008 indemnizațiile plătite pentru asigurări generale au înregistrat un ritm de creștere cu 24,26%, în principal ca urmare a majorării despăgubirilor plătite conform contractelor de asigurări auto, cu 38,75% în cazul asigurărilor de tip CASCO, respectiv cu 44,65% în cazul asigurărilor de răspundere civilă auto. Această evoluție a fost cauzată de creșterea frecvenței accidentelor de circulație, a prețurilor la piesele de schimb și a costului manoperei în service-uri.

Rezerve tehnice brute și acoperirea acestora cu active admise.

Pentru garantarea tuturor obligațiilor asumate prin contractele de asigurare, societățile de asigurare au obligația de a constitui și menține rezerve tehnice și de a le acoperi prin active admise, negrevate de sarcini și dispersate conform normelor prudentiale emise de autoritatea de supraveghere.

Din 2007, asigurații sunt obligați să acopere rezervele tehnice la valoarea lor brută (și nu netă, cum cereau normele prudentiale aplicabile până la data de 1 ianuarie 2007). Această înseamnă că asigurații români au suficiente active care acoperă și riscurile cedate în reasigurare, chiar dacă o parte (care poate ajunge și până la 100%) din despăgubirile pe care aceștia le plătesc asiguraților, beneficiarilor și păgubiților va fi recuperată de la reasigurați, conform prevederilor contractului de reasigurare.

La data de 30 iunie 2008, societățile de asigurare dețineau rezerve tehnice brute în valoare totală de 8.537,72 milioane lei, din care 5384,13 milioane lei pentru asigurări generale și 3.153,59 milioane lei pentru asigurări de viață.

Aceste rezerve aveau în contrapartidă active admise să le acopere, dispersate conform normelor prudentiale, în volum total de 10.013,94 milioane lei, adică 76,2% din totalul activelor bilanțiere ale societăților de asigurare.

Pe segmentul asigurărilor generale, activele admise să acopere rezervele tehnice erau în valoare de 6.587,36 milioane lei (ceea ce înseamnă practic că rezervele tehnice brute erau acoperite prin active într-un procent de 122,35%), total din care: 24,7% depozite bancare, conturi curente și casierie; 10,1% titluri de stat și titluri emise de administrațiile publice locale; 21,2% partea de rezerve tehnice aferente contractelor cedate în reasigurare; 29,8% creanțe de la asigurați și intermediari; 5,6% terenuri și

construcții; 4,5% acțiuni și obligațiuni cotate pe o piață reglementată și titluri de participare la fondurile de plasament colectiv în valori mobiliare. Diferența de 4,1% până la 100% este reprezentată de dobânzile de încasat aferente activelor admise să acopere rezervele tehnice brute, cheltuielile de achiziție reportate și de alte active corporale decât terenurile și construcțiile.

Se observă astfel că mare parte din activele care acoperă rezervele tehnice brute pentru asigurări generale este reprezentată de instrumente cu grad scăzut de risc și care pot fi lichidizate într-un timp scurt, această dispersie fiind specifică unei activități de tipul *short tale risks* cum este cea de asigurări generale (acoperirea riscurilor se face de regulă prin contracte încheiate pe termen scurt, de max. 1 an).

În cazul asigurărilor de viață (activitate de tip *long tail risks*, prin care riscurile asiguraților sunt preluate pe termen lung), la data de 30 iunie 2008, societățile de asigurare își acopereau rezervele tehnice brute în procent de 108,66%, având active admise în valoare de circa 3.426,58 milioane lei.

Structura activelor admise să acopere rezervele tehnice brute pentru asigurări generale, la data analizată, se prezintă astfel: 39,4% titluri de stat și titluri emise de administrațiile publice locale; 15,5% depozite bancare, conturi curente și casierie; 29,5% acțiuni și obligațiuni cotate pe o piață reglementată și titluri de participare la fondurile de plasament colectiv în valori mobiliare; 6,1% creanțe de la asigurați și intermediari; 4,4% terenuri și construcții; 1,7% partea de rezerve tehnice aferente contractelor cedate în reasigurare; 3,3% dobânzi de încasat aferente activelor admise să acopere rezervele tehnice brute, cheltuieli de achiziție reportate și alte active corporale decât terenurile și construcțiile.

Rezultate tehnice și financiare

În primele șase luni ale anului curent, 22 de societăți de asigurare au raportat profit net, valoarea agregată a acestui indicator fiind de peste 120,77 milioane lei (în creștere cu mai mult de 50% față de perioada similară din 2007, când au raportat profit net 15 societăți). Valoarea agregată a pierderilor înregistrate în aceeași perioadă de celelalte 21 de societăți de asigurare a fost de peste 136,43 milioane lei (în scădere cu 16,7% față de semestrul I 2007, când au raportat pierderi 26 societăți).

Din datele prezentate mai sus rezultă că, în semestrul I 2008, rezultatul financiar net agregat la nivelul tuturor societăților de asigurare a fost unul negativ, în cuantum de aproximativ 15,66 milioane lei. Comparativ cu semestrul I din 2007, pierderea financiară netă a fost însă de 5 ori mai mică în primele șase luni din 2008.

În ceea ce privește rezultatele tehnice aferente semestrului I 2008, din datele agregate rezultă că în sectorul asigurărilor generale a fost înregistrată o pierdere netă în cuantum de 77,67 milioane lei, reprezentând trei sferturi din pierderea tehnică netă consemnată în aceeași perioadă din 2007. În sectorul asigurărilor de viață, a fost înregistrat un rezultat tehnic net pozitiv de peste 45,2 milioane lei, în creștere cu 32% față de volumul aferent semestrului I al anului precedent.

Impactul crizei americane asupra stabilității pieței de asigurări din România.

Comisia de Supraveghere a Asiguraților monitorizează indicatorii de prudențialitate ai tuturor companiilor de asigurare și în mod deosebit pe ai celor aferenți companiilor cu o cotă importantă de piață, astfel încât să poată lua măsuri rapide, dacă se impun, pentru a preveni orice impact negativ asupra stabilității pieței. CSA a implementat și un sistem de indicatori de avertizare timpurie, construind un sistem de ratinguri în funcție de o serie de indicatori precum coeficientul de lichiditate, marja de solvabilitate, rata cheltuielilor, rata daunei, ponderea capitalurilor proprii în active, randamentul activelor și randamentul capitalurilor proprii. Din analizele prudențiale efectuate de CSA pe baza situațiilor tehnico-

În primele șase luni din 2008, societatea a plătit indemnizații brute în valoare de 2,96 milioane lei (în creștere cu 61,9% față de perioada similară din 2007).

Rezervele tehnice brute constituite de societate erau, la data analizată, în valoare de 73,18 milioane lei, fiind acoperite cu active admise în procent de 100%. Structura activelor care acopereau rezervele tehnice brute ale societății se prezintă astfel: 49,4% creanțe de la asigurați și intermediari; 32,9% depozite bancare, conturi curente și casierie; 13,8% titluri de stat; diferența de până la 100% fiind reprezentată de partea din rezervele aferente contractelor cedate în reasigurare, dobânzile de încasat aferente activelor admise să acopere rezervele tehnice brute și alte active corporale decât terenuri și construcții. Societatea nu folosește ca active admise plasamente în străinătate.

AIG România a cedat în reasigurare prime în valoare de 68,8 milioane lei (93% din total subscrieri), din care 10,38 milioane lei la societăți din SUA (din care 207.133 lei la AIG din SUA, reprezentând 2% din primele cedate).

Și această societate este profitabilă, raportând pentru primul semestru din 2008 un profit net de 3,29 milioane lei (cu 369,84% mai mult decât în semestrul I din 2007). La data de 30 iunie 2008, societatea avea un coeficient de lichiditate de 3,83 și un grad de solvabilitate de 2,74.

În concluzie, la momentul actual, apreciem că evoluțiile negative înregistrate pe piața financiară americană nu sunt de natură să afecteze stabilitatea pieței de asigurări din România și interesele asiguraților, companiile de profil având suficiente rezerve și active pentru a plăti despăgubiri conform contractelor de asigurare încheiate.

Comisia de Supraveghere a Asigurărilor a monitorizat însă evoluțiile grupului american AIG, solicitând informații oficiale atât de la acesta, cât și de la subsidiarele acestuia din România. Din documentele primite, rezultă că AIG a acceptat termenii Federal Reserve Bank of New York de acordare a unui credit securizat în valoare de 85 miliarde dolari SUA, pe doi ani, în schimbul unei participații majoritare în AIG. Acest sprijin financiar va da AIG posibilitatea de a-și satisface nevoile de lichiditate, precum și timpul necesar de a vinde o serie de active în cel mai eficient mod posibil, fără a perturba în mod nejustificat piețele globale. De asemenea, grupul a declarat că diviziile sale de asigurări de viață, asigurări generale și divizia de pensii continuă să-și desfășoare activitatea în condiții normale și rămân capitalizate corespunzător. Reprezentanții AIG afirmă că planurile de creștere a lichidității pe termen scurt nu implică operațiuni de reducere a capitalurilor subsidiarelor.

29 septembrie 2008

financiare raportate de societățile de asigurare, nu rezultă că sunt motive de îngrijorare în ceea ce privește stabilitatea pieței de asigurări din România.

După cum deja cunoașteți, pe piața românească există două societăți de asigurare având ca acționari semnificativi companii din cadrul grupului american AIG, grup confruntat cu pierderi semnificative și o recentă scădere masivă a capitalizării sale bursiere la bursa din New York.

AIG Life Asigurări România S.A.

Are un capital social de 78.515.911 lei, deținut în procent de 99,99% de American Life Insurance Company (ALICO), companie din grupul AIG.

Primele brute subscrise în primul semestru din 2008 au fost de 139,99 milioane lei (în creștere cu 51% față de perioada similară din 2007), ceea ce înseamnă 16,5% din segmentul de asigurări de viață, respectiv 3,2% din total piață. La data de 30 iunie 2008, societatea avea în portofoliu circa 1,25 milioane de contracte de asigurări în vigoare.

Un procent de peste 85% din primele subscrise provine din asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare, exclusiv cele legate de fonduri de investiții (asigurări tradiționale). Societatea mai are în portofoliu și produse de asigurări de viață legate de fonduri de investiții (cu o pondere a primelor brute subscrise de 7,9% în total portofoliu), precum și asigurări de accidente (cu o pondere de 6,4%).

În aceeași perioadă, societatea a plătit indemnizații brute în valoare de 3,93 milioane lei, adică cu 67,5% mai mult decât în primul semestru din 2007.

La data analizată, societatea avea constituite rezerve tehnice brute în valoare de 446,81 milioane lei, acoperite prin active admise, negrevate de sarcini și disperate conform normelor prudentiale, în procent de 105,17%. Astfel, valoarea totală a activelor admise să acopere rezervele tehnice brute deținute de societate era de aproximativ 469,94 milioane lei, din care: 74,1% titluri de stat în lei și valută; 18,2% acțiuni și obligațiuni cotate pe piețe reglementate; 4,9% depozite bancare, conturi curente și casierie. Acțiunile și obligațiunile cotate, deținute de societatea AIG Life, sunt emise de 11 societăți românești și respectiv 10 companii străine (din care, din SUA, sunt Citygroup Funding și JP Morgan Chase; plasamentele în obligațiunile emise de aceste două companii reprezintă 6,6% din activele admise să acopere rezervele tehnice).

La data de 30 iunie 2008, societatea AIG Life a raportat un profit net în valoare de 19,68 milioane lei, cu 130,2% mai mult decât profitul înregistrat în perioada similară din 2007. La aceeași dată, societatea avea un coeficient de lichiditate de 10,49 și un grad de solvabilitate de 2,96, în condițiile în care minimul cerut de normele prudentiale este de 1 pentru ambii indicatori.

Societatea de Asigurări AIG România S.A.

Are un capital social de 8.562.000 lei, deținut în procent de 99,99% de AIG Central Europe & CIS Insurance Holding.

Primele brute subscrise în primul semestru din 2008 au fost de 73,26 milioane lei (în scădere cu 2,6% de perioada similară din 2007), ceea ce înseamnă 2,1% din segmentul de asigurări generale, respectiv 1,7% din total piață.

Se remarcă faptul că 99,9% din primele brute sunt subscrise pe asigurați persoane juridice.

La data de 30 iunie 2008, societatea avea în portofoliu 878 de contracte de asigurări în vigoare.

Portofoliul companiei este format din asigurări de daune la proprietăți (care au generat 70,1% din primele subscrise), asigurări de incendiu și calamități naturale (cu 16,0% din total prime brute subscrise), asigurări de răspundere civilă generală (cu 6,4% din total) și asigurări de pierderi financiare (cu 2,9% din primele subscrise).